

طرح حفاظت از تالابهای ایران

طرح کسب و کار مناطق حفاظت شده تالابی - کارگاه مقدماتی -

قسمت اول: معرفی طرح کسب و کار در خصوص مناطق حفاظت شده تالابی

دکتر مایک موزر، مشاور ارشد بین المللی طرح حفاظت از تالابهای ایران

مرداد 95

اهداف ارائه ها

قسمت اول: مقدمه ای بر طرح کسب و کار

1. چرا طرح کسب و کار برای مناطق حفاظت شده تالابی ضروری است؟
2. تفاوت بین برنامه مدیریتی و طرح کسب و کار
3. طرح کسب و کار برای مناطق حفاظت شده شامل چه چیزهایی میشود؟

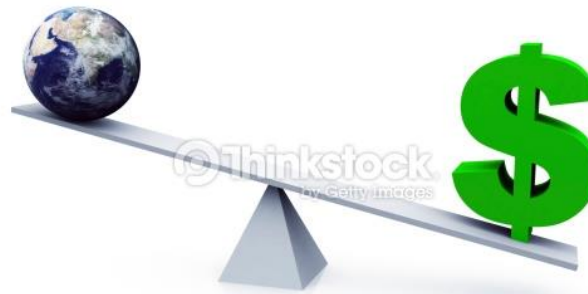
قسمت دوم: چگونگی دستیابی به طرح کسب و کار

1. رویکرد آماده سازی طرح کسب و کار
2. مطالعات پایه و اطلاعات مورد نیاز
3. محتوای طرح کسب و کار
4. نقشه راه

چرا طرح کسب و کار؟

توسعه و ترقی

محیط زیست

مناطق حفاظت شده تالابی ایران

- دشواری بیان موضوع
- ارائه خدمات زیست بومی
- حفاظت از زیستگاهها و گونه های طبیعی
- عدم سهولت کمی کردن منافع
- منابع مالی محدود/نامشخص
- یک منبع درآمد اصلی
- هزینه کرد ناچیز در بازاریابی
- غیرمعمول بودن طرح کسب و کار

بخش توسعه و ترقی ایران

- وضوح انجام کار
- ساخت جاده
- افزایش سود
- منافع قابل مشاهده
- دارای منابع خوب و سود محور
- بازار / مشتری گرا
- طرح کسب و کار دائمی

توسعه و ترقی اغلب برنده است....

افزایش حرفه ای گری زیست محیطی!

ارزشگذاری خدمات زیست بومی

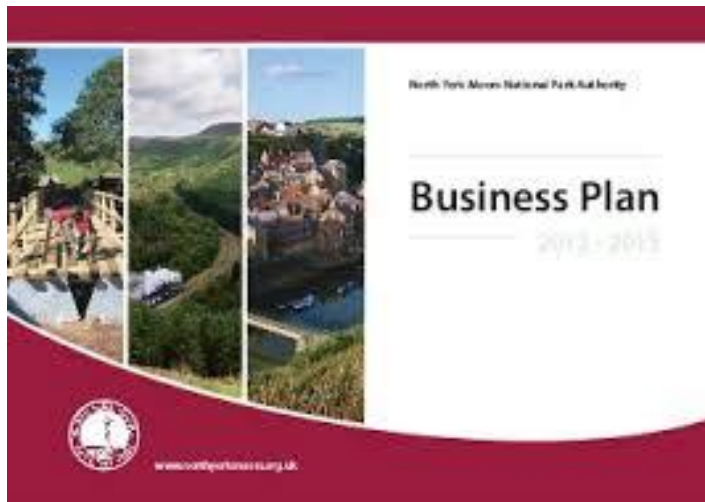

حسابداری سرمایه طبیعی

FIGURE 1. COMPREHENSIVE WEALTH COMPOSITION

طرح کسب و کار

گواهی / استانداردهای زیست محیطی

طرح کسب و کار بر مهمترین منابع، برای مدیریت مناطق حفاظت شده تمرکز دارد

منابع مالی

کارکنان

بازاریابی، زیرساختها،
دارایی ها

طرح کسب و کار، مسیر روشنی برای بهبود اثربخشی
مدیریت مناطق حفاظت شده ارائه می نماید

مزایای تدوین طرح کسب و کار

- مشخص شدن مأموریت و هدف از مدیریت مناطق حفاظت شده برای تمام اعضای گروه
- کمک به بهبود اثربخشی عملیاتی و مدیریتی
- شناسایی هزینه های واقعی برای اداره کارآمد مناطق حفاظت شده و شکاف های موجود در بودجه فعلی
- هدایت بسیج منابع مالی و تنوع منابع مالی = انعطاف پذیری و پایداری
- هدایت و اجرای حرفه ای گری

هدف طرح کسب و کار

داخلی

- شناسایی رسالت ، اولویتها و برقراری ارتباط با کارکنان
- تعیین وضعیت پایه و اهداف برای اثربخشی مدیریتی
- تدوین سیاست ها به منظور بهبود عملکرد
- بهبود مدیریت منابع مالی، فیزیکی و انسانی

خارجی

- جذب سرمایه گذاران/ حمایت کنندگان با نشان دادن اثربخشی مدیریتی و حس جهت یابی
- مشخص کردن عملکرد مناطق حفاظت شده برای دست اندرکاران

مقایسه برنامه مدیریت و طرح کسب و کار

طرح کسب و کار

- تمرکز بر اداره مناطق حفاظت شده
- گردآوری اطلاعات مالی و عملیاتی
- پرداختن به چالش های مالی و عملیاتی
- بهبود تامین مالی و اثربخشی مدیریتی

• بهبود عملکرد حفاظت

• استفاده از شاخصها برای پیگیری پیشرفت

• مشارکتی

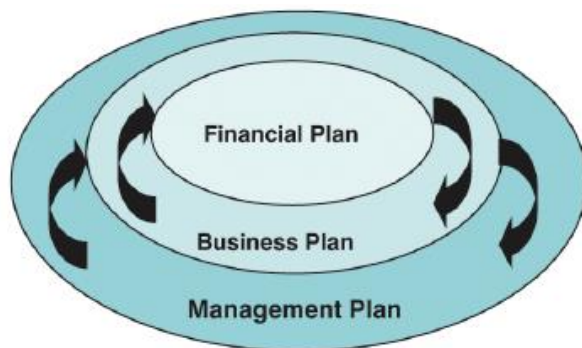
برنامه مدیریت

- جامع، با محوریت دست اندرکاران متعدد
- گردآوری اطلاعات علمی
- پرداختن به چالش های اکولوژیک و اجتماعی
- تعیین اهداف حفاظت و اقدامات مورد نیاز

• بهبود عملکرد حفاظت

• استفاده از شاخصها برای پیگیری پیشرفت

• مشارکتی

حوزه فعالیت طرح کسب و کار -معمولاً سه بخش اصلی -

• تامین مالی

- هزینه ها
- درآمد و منابع
- جذب سرمایه

• اثربخشی عملیاتی

- نیروی انسانی (نوع، تعداد، آموزش)
- تجهیزات
- امکانات/ ساختمان

• بازار یابی

- تبلیغات، توسعه و ارتقاء
➤بازدیدکنندگان و زیرساختها (مراکز، مسیرها، محل اقامت، غیره)

با توجه به شرایط ایران، چه مورد دیگری باید به این موارد اضافه شود؟

طرح کسب و کار و تامین منابع مالی برای مناطق حفاظت شده تالابی

بودجه از چه منابعی تهیه شده است؟

- حقوق و دستمزدها
- مدیریت و امور اداری
- امکانات و تجهیزات
- بازاریابی
- مدیریت زیستگاه
- دخیل کردن جوامع محلی
- تجربه بازدیدکنندگان
-

✓بودجه سازمان حفاظت از محیط زیست؟

-؟
-؟

بودجه صرف چه هزینه هایی میشود؟

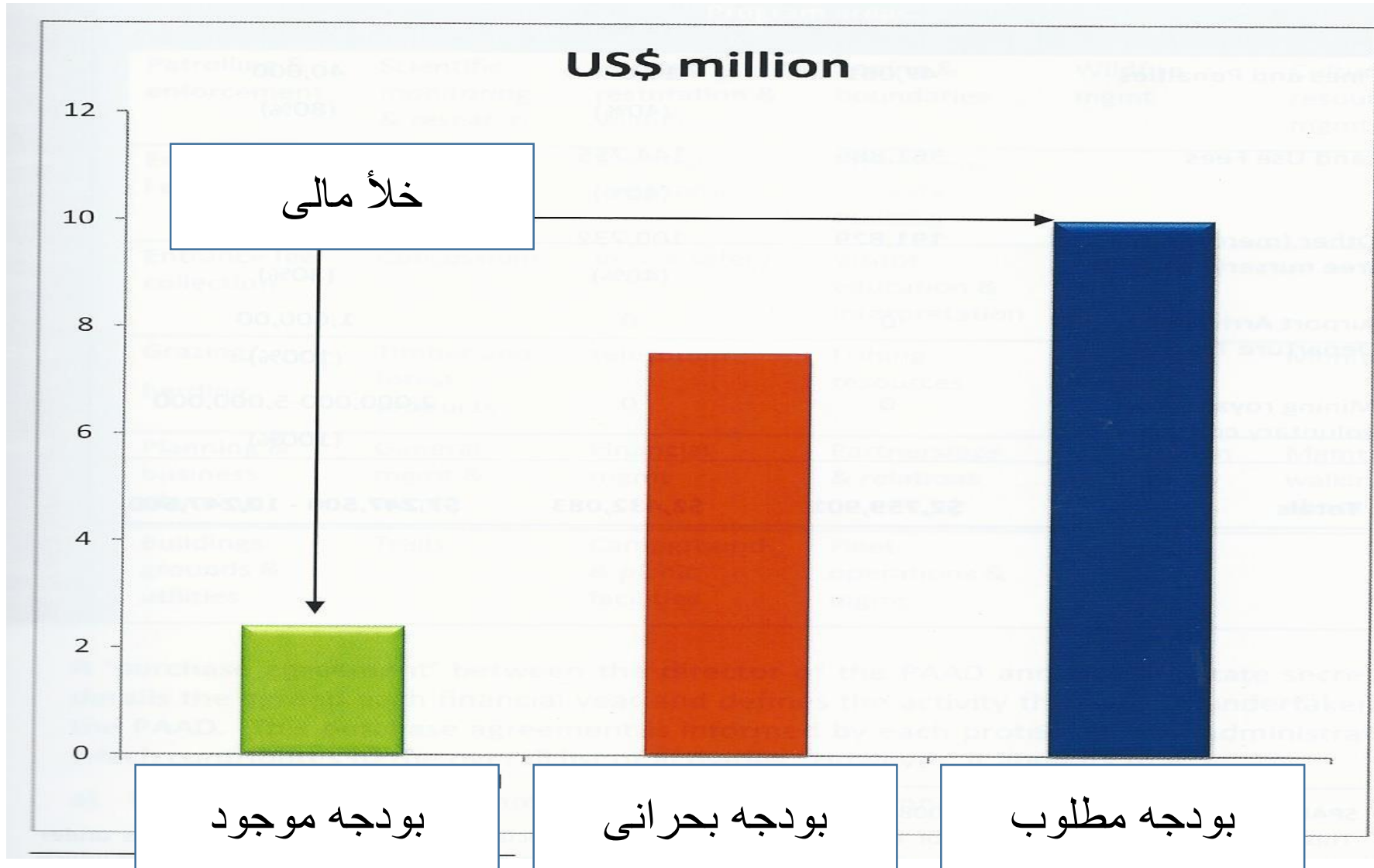
چگونه می توانیم از بودجه موجود به نحو اثربخش تری استفاده کنیم؟

کجا می توانیم منابع مالی جدیدی پیدا کنیم؟

تجزیه و تحلیل خلأ مالی

- یک گام کلیدی در طرح ریزی کسب و کار مناطق حفاظت شده -

استفاده کارآمدتر (اثر بخش تر) از بودجه موجود همیشه
اولویت اول است!

طرح کسب و کار و تامین منابع مالی برای مناطق حفاظت شده تالابی

گزینه های جدید تامین مالی؟

حاصل از مناطق حفاظت شده تالابی

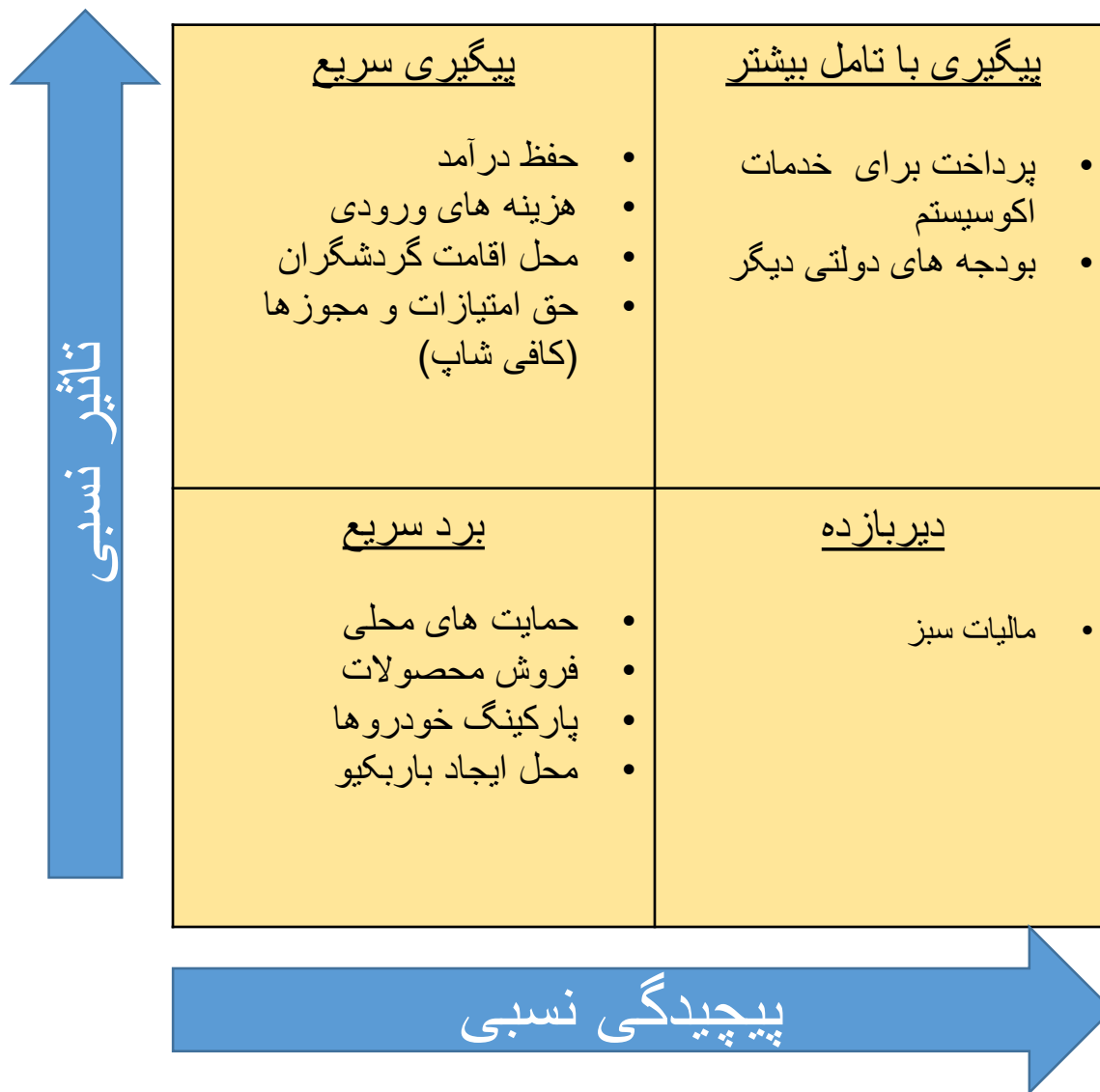
- هزینه های ورودی
- پرداخت های کاربری زمین، حق امتیازات و مجوزها (به طور مثال عاملان گردشگری، گله چران ها، کافه ها و مغازه ها)
- جریمه ها؟
- حمایت های مالی ملی و کمک های بلاعوض؟
- فروش محصولات؟
- محل اقامت گردشگری /کمپینگ
- پارکینگ خودروها

وابسته به پشتیبانی ملی/بین المللی

- بودجه های دولتی دیگر؟
- پروژه های بین المللی؟
- حمایت های مالی ملی و کمکهای بلاعوض؟
- پرداخت برای خدمات اکوسیستم
- مالیات سبز
- صندوق کربن
- وجوه سپرده

بسیاری از این موارد نیازمند تغییرات سیستمی در سیاست و قانونگذاری است تا درآمد مناطق حفاظت شده از منطقه خارج نشود- این یک اولویت است

اجرای استراتژیک - بودجه جدید (مثال)

طرح کسب و کار و اثربخشی عملیاتی

-مسائل کلیدی که باید مدنظر قرار گیرد-

بهبود نیروی انسانی

- بازبینی چارت سازمانی و شرح وظایف برای بکارگیری بهتر نیروی انسانی موجود؟
- بهبود عملکرد کارکنان؟
- اولویت برای آموزش کارکنان (رویکردهای مشارکتی، حل تعارضات، طرح کسب و کار؟!)
- استخدام پرسنل جدید (دخیل کردن جوامع محلی، بازاریابی؟)
- نیروی کار اضافه
- به کارگیری داوطلبان

بهبود امکانات

- ساختمان کارکنان
- ساختمان حراست (نگهبانی)
- امکانات بازدید کنندگان، سرویسهای بهداشتی
- مسیرهای دسترسی
- پارکینگ خودرو
-

بهبود تجهیزات

- تجهیزات اداری
- وسایل نقلیه
- تجهیزات میدانی

پیامدهای بوجه؟

طرح کسب و کار و بازاریابی

-مسائل کلیدی که باید مدنظر قرار گیرد-

دسترسی به خدمات و منابع اطلاعاتی

- تجزیه و تحلیل مشتریان کلیدی و بازار / روند بازار
- علامت های جاده ای
- وب سایتها / رسانه های اجتماعی
- جزوات، فیلم، پوستر
- برنامه های آموزشی و بازدید از مدارس
- لینک های رسانه ای
- پیامدهای نیروی انسانی

بازدیدکنندگان

- دستور العمل برای بازدیدکنندگان
- پارکینگ ماشین، مسیرهای دسترسی، سایبان
- سیستم مجوزدهی / قیمت گذاری
- اطلاعات برای بازدیدکنندگان
- دسترسی برای معلولین
- بهداشت و ایمنی
- مدیریت پسماند
- بررسی میزان رضایت بازدیدکنندگان
- پایش بازدیدکنندگان
- حمایت از کسب و کار محلی (صنایع دستی، کافه، رستوران)

پیامدهای بودجه/نیروی
انسانی

محتوای معمول طرح کسب و کار منطقه حفاظت شده

- معرفی/مقدمه

- پیش گفتار مدیر

- خلاصه اجرایی

- بررسی اجمالی منطقه حفاظت شده

- بافت تاریخی/توسعه

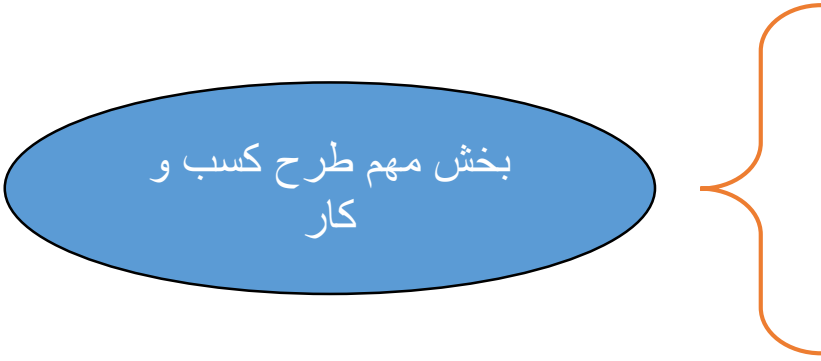
- تجزیه و تحلیل مالی و برنامه ریزی

- تجزیه و تحلیل سازمانی و برنامه ریزی (منابع انسانی و امکانات)

- تجزیه و تحلیل بازاریابی و برنامه ریزی

- مدیریت ریسک

- ضمائم (اطلاعات تکمیلی)

بخش مهم طرح کسب و کار

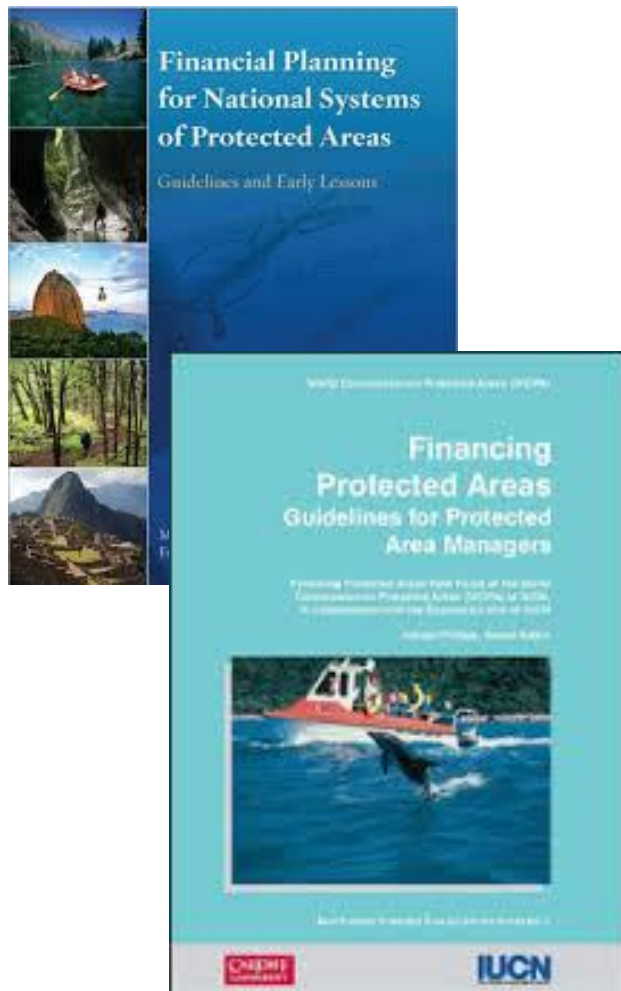
طرح کسب و کار معمولاً یک دوره 2-3 ساله است، اما تحت تطبیقی موجود با طرح های اجرایی سالانه مدیریت

چرخه مدیریت تطبیقی

Source: DPMAC (2014) after Green (2005, 2009)

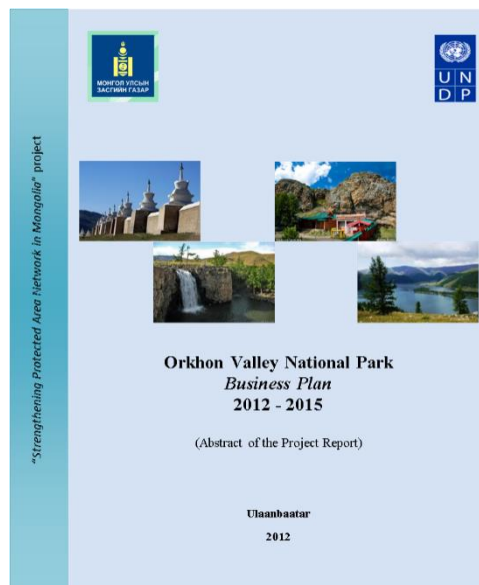
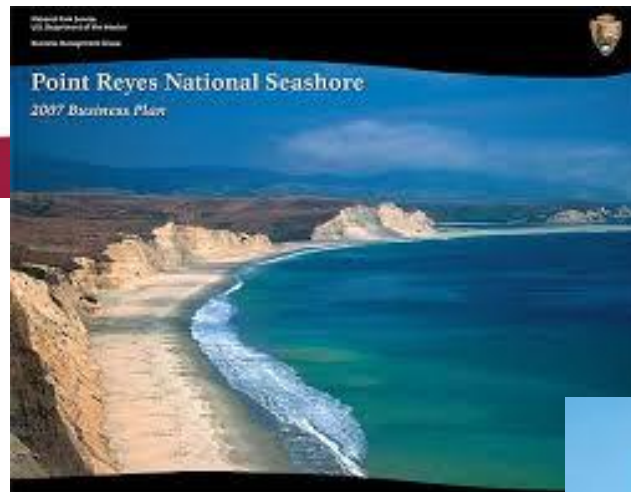
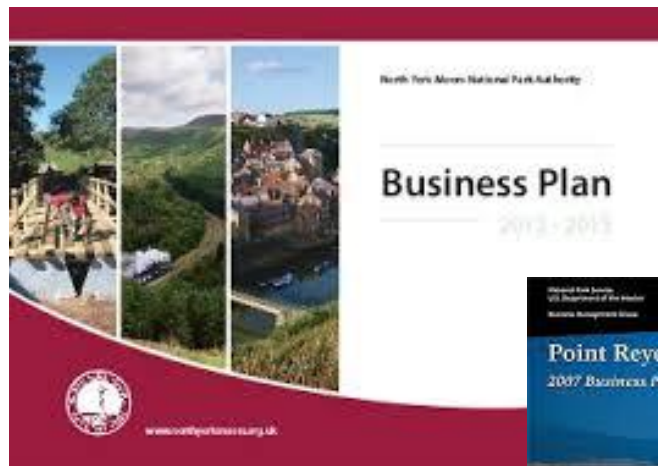
راهنماهای بسیاری موجود است...

- سایت های میراث جهانی یونسکو
- اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت IUCN
- مناطق حفاظت شده دریایی غرب آفریقا
- حفاظت از طبیعت (US)
- اتحادیه تامین مالی برای حفاظت از طبیعت (Conservation Finance Alliance)
- مناطق حفاظت شده جنوب شرق اروپا
- و غیره

.....اما این دستورالعملها باید با شرایط ایران تطبیق داده شوند. طرح حفاظت از تالاب های ایران، در پایان این پروژه پایلوت یک دستورالعمل تهیه خواهد کرد

و نمونه های در دسترس بسیار زیاد...

اهداف مبحث بعدی

گروه 1: تامین مالی مناطق حفاظت شده تالابی

گروه 2: اثربخشی عملیاتی مناطق حفاظت شده تالابی

گروه 3: بازاریابی مناطق حفاظت شده تالابی

برای تعیین برخی از مسائل اصلی که در طرح کسب و کار به آنها پرداخته خواهد شد، هر گروه یک تحلیل SWOT آماده خواهد کرد

با تشکر!

سوال؟